

Hovoríme o rodine XXIX. – O jej sviatostnom živote
Stratený katechizmus
Do pamäti a pamätníka – O modlitbe
Báseň: Bez teba
Hovoríme o rodine XXX. – O jej úlohách vo svete
Báseň – Modlitba duše
Svedectvo – O poslaní rodín vo svete
Do pamäti a pamätníka - O charaktere
 - O odvahe

XXIX. Hovoríme o rodine,

o tom, ako sa má stále užšie spájať so všeobecnou Cirkvou prostredníctvom sviatostí. Cez Cirkev dostáva rodina od Boha poslanie a cez ňu dostáva aj potrebnú pomoc. Hlavne vo sviatostiach.

Druhý Vatikánsky koncil a dokument „O rodinnom spoločenstve“ svorne pripomínajú, že aj manželia sú volaní ku kresťanskému heroizmu. V zmysle týchto pripomienok treba už raz navždy pochovať presvedčenie, sťaby svätosť bola osobitným privilegiom tých, čo sa vzdali rodinného života a zasvätili sa Bohu v reholi alebo v kňazstve.

Takéto presvedčenie robilo z manželov po stáročia len akýchsi druhoradých kresťanov, vzdľaľovalo ich od sviatostných zdrojov a spôsobovalo v Cirkvi veľa škody.

Ak manželský a rodinný život tak veľmi ohrozuje svätosť, ako by sa myslelo, to bol dôvod rozmnožovať v ňom sviatostné posily a nie redukovať. Veď nadprirodzená požiadavka svätosti, ktorá, ako sme povedali, platí aj pre manželov, dá sa dosiahnuť len nadprirodzenými prostriedkami.

Sviatosti sú vonkajšie znaky, ktoré aj spôsobujú tú milosť, ktorú označujú.

Ponorenie do krstnej vody je ponorenie do Krista, do Cirkvi, je začlenenie do jeho Tajomného tela a nadobudnutie nového života. Krstné obmytie je očistenie od dedičnej viny a prijatie za Božie dieťa i za Božieho dediča.

Mazanie birmovnou krizmou dáva silu do zápasov s nepriateľmi Božieho Kráľovstva. Eucharistický chlieb udržuje v nás život, ktorý sme obsiahli pri krste. Sviatosť zmierenia nám umožňuje osožne prijať Chlieb, ktorý zabraňuje, aby hriech, ničiteľ Božieho života v nás, bol takou častou epizódou.

Okrem toho sú tu ešte dve sviatosti, ktoré uschopňujú človeka na službu v manželstve a v kňazstve a jedna, ktorá posilňuje jeho telo i dušu v chorobe. Tieto nadprirodzené prostriedky pôsobia však v kresťanských rodinách blahodárne len pod podmienkou,

že sa používajú patričným spôsobom, načo sa žiaľbohu dost často málo dbá.

Niektorí manželia stavajú svoje súžitie a výchovu svojich detí iba na prirodzený základ. Takmer výlučne sa opierajú iba o svoje schopnosti. Sviatostiam a modlitbe neprpisujú takmer nijakú dôležitosť. Dôvody ich skutkov, ako aj ich hodnotenie, to všetko je len prirodzené. Boh a Cirkev so svojimi sviatosťami akoby pre nich nejestvovali.

Je pochopiteľné, že pri všetkej svojej dobrej snahe a pri všetkých svojich schopnostiach i možnostiach zostávajú potom na polceste, na úrovni, ktorú dosahuje aj poctivý pohan.

Iní veria, že sviatosti sprostredkujú milosť, že dávajú silu začať, pokračovať i vytrvať, a to aj v takých podujatiach, ktoré veľmi presahujú ľudské sily a schopnosti. Zabúdajú však pritom, že sviatosti pôsobia len za určitých predpokladov. Aby sviatostný znak aj spôsobil, čo vyjadruje, potrebná je vnútorná príprava toho, kto sviatosť prijíma.

V každom jednotlivom prípade sa vyžaduje, aby ten, kto sviatosť prijíma, mal v sebe odpor voči hriechu, ako urážke Boha. Pri birmovke, Eucharistii, manželstve a kňazstve, ak sme v hriechu, musí sa tento odpor vyjadriť aj sviatostným pokáním. Bez tohto vnútorného uspošobenia by sme nielen marili účinky prijatej sviatosti, ale prit'ahovali by sme si do duše nový hriech a obracali na seba nový Boží hnev.

Sviatosti, ktorými sa začleňujeme do Cirkvi a stále tesnejšie sa s ňou zväzujeme, sú a majú byť vždy radostnými udalosťami. Veď vždy sú milosťou a vzácnym víťazstvom nad sebou. Patrí sa, aby sa radosť z ich prijímania vyjadřila plne ľudsky, a teda aj navonok. Treba však dbať, aby sme sa práve tu nedostali do úskalia, na plytčinu.

Stáva sa totiž, že aj keď veríme v účinnosť sviatostí, príliš veľa pozornosti venujeme tomu, čo je pri nich vedľajšie a príliš málo tomu, čo je v nich hlavné, rozhodujúce. Zabúdame na potrebné vnútorné uspošobenie sa, a to až do tej miery, že nám z celej sviatosti zostane iba vonkajší znak bez vnútorného účinku.

Pritom sa tešíme i veselíme, hoci by sme mali plakať. Nie krst nám je hlavný, ale kmotrovci a krstiny. Nie vnútorná čistota, ako nutná príprava na prvé a ďalšie stretnania našich detí s eucharistickým Kristom, ale šaty, výzdoba a vonkajší poriadok pri spoločnej slávnosti.

Nie sila splňať manželské a rodičovské poslanie je našou hlavnou starosťou, ale počet hostí, svadobná sieň, odvoz, hudba a dary. Aj primičná slávnosť býva pre nás dôležitejšia ako kňazská vysviacka.

Naše sviatosti poznačuje starosť o to, čo je v nich podradné, niekedy aj nervózna, ba až hriechna starosť. Namiesto ich vnútornej účinnosti nastupuje prázdna formálnosť, a to dokonca aj pri tej sviatosti, ktorou sa pripravujeme na osožné prijatie tých ostatných.

Divíme sa, že hoci k nim pristupujeme často, nevieme zvládnuť ťarchu rodičovskej zodpovednosti?

Nečudujme sa.

Bez milosti, ktorú formálne a formalisticky prijaté sviatosti neprinášajú, to inak nepôjde. No sú aj také rodiny, kde sviatosti sú naozaj sviatosťami. Autor týchto úvah hovoril s niektorými rodičmi o ich dospelých deťoch, ktoré aj v náročných okolnostiach vydali svedectvo kresťanskej viery a lásky.

Keď rodičia sami priznávali, že pri výchove ich detí účinok prevyšuje príčinu, že to, čo na deťoch pozorujú, nemohlo vzniknúť z ich príkladu a z ich slova, ani z prispenia tých, čo im pri výchove pomáhali, uzáver tu mohol byť len takýto: Príčinou týchto potešujúcich výsledkov bola Božia milosť, ktorá pri pravidelnom a častom prijímaní sviatostí nenarážala na prekážky.

Táto vzbudzovala a rozhojňovala v deťoch nový život, ktorý sa cez ne dostával potom do celej rodiny. Bolo totiž známe, že tieto rodiny po roky vyjadrovali svoj vzťah k všeobecnej Cirkvi takmer denným pristupovaním k eucharistickému stolu, čo samozrejme predpokladalo aj častejšie zmierovanie sa s Bohom a s cirkevným spoločenstvom vo sviatosti pokánia.

„Kto bude jesť moje Telo, bude mať v sebe život... Kto

nebude jest' moje Telo, nebude ho mat'..."

Tieto slová nie sú pre autora prítomných úvah už iba predmetom viery, ale viac než dvadsaťročnou skúsenosťou pri práci v pokrvných i v duchovných rodinách.

Nech Svätý Duch pomôže mnohým pochopiť a prijať všetko, čo Matka Cirkve odporúča v tomto ohľade svojim deťkam a nech táto vzácna skúsenosť niekoľkých jednotlivcov stane sa požehnanou skúsenosťou čím viacerých kresťanských rodín.

STRATENÝ KATECHIZMUS

Isté dievčatko vracajúc sa z vyučovania katechizmu z kostola svätého Františka Salezského v Paríži, stratilo na ulici katechizmus. Keď muž ktorý ho zdvihol prečítal v ňom meno majiteľky, poslal ho správcovi spomínaného kostola. Dievčatko, ktorému katechizmus patril, volalo sa Augustína Lepáge. Otvorila ho a čítala pod svojim menom toto: Tento katechizmus našiel na ulici inžinier de Levis, ktorému pripomenul, že najkrajšími dňami jeho života boli tie, v ktorých sa učil spoznávať a milovať nášho Pána Ježiša Krista. Prosí Augustínu, aby dobre využívala tieto dni.

Duplessy: Histores I. str. 11.

DO PAMÄTI A PAMÄTNÍKA

O modlitbe:

Dobrá modlitba je najlepší spôsob boja proti hriechu.



Ak modlitba neoddolí človeka od hriechu, tak hriech oddolí človeka od modlitby.



Božia armáda sa pohybuje dopredu na kolenách.



Keď sa modlíš, dbaj, aby bolo skôr tvoje srdce bez slov, ako tvoje slová bez srdca.



Bez teba

Koho by som mal na nebi? Popri tebe v nikom nemám záľuby
na zemi. Ž 73, 25

Bez teba na zemi niet jasu biednym tvorom,
bez teba i dno mora bezcenné je,
bez teba vzduch je nakazený morom,
bez teba v nebi potešenie nie je.
Ak duša v tebe, Bože, neplesá,
čo more, vzduch mi, zem, čo nebesá?

Najvyššie pocty... Svet sa nimi chvastá –
Aké sú mojim túžbam malicherné!
A hviezdy slávy? Hasne raz tá, raz tá –
z chladného ohňa zmierajúce iskry – čierne.
Najhrdšie plamene, ktorým zem dala vznik,
pri tebe, Svetlo, sú blikavý chrobáčik.

Bez teba bohatstvo je batožinou strachu, bláznovstvom
múdrosť – radosť trápny smútkom,
priateľstvo zradou – rozkoš vrecom prachu,
veselie trýžňou, čiernej šaľby prútkom,

Bez teba život všade krváca,
bez teba ktoráže vec trváca?

Ak všetko mám, len teba nie, čo svojím?
Ak ty nie si môj, preč všetky dary bežte!
Však po čom dychtiť ak si ozaj mojim?
Keď teba mám, čo môžem nemať ešte?
Zem nechcem. More? – Nechcem do neba,
ak mohlo by byť, Pane bez teba!

XXX. Hovoríme o rodine,

o jej zaradení do sveta a o úlohách, ktoré má v ňom splňať. Styky kresťanskej rodiny so svetom sú trojakej povahy: nutné, voľné a prikázané.

Za nutné tu pokladáme bývanie, zamestnanie a styky s úradmi.

Za voľné pokladáme rekreácie a rôzne kultúrne a športové podnikania.

Prikázané označujeme slovom apoštolát.

Keď ide o styky kresťanskej rodiny so svetom, treba ich všetky usmerniť podľa Pánovho slova, podľa ktorého máme byť síce vo svete, ale nie zo sveta. Máme žiť pomiešaní s ostatnými, aby sme splňali poslanie, ale pritom dbať na slová svätého Pavla: „Neprispôsobujte sa svetu.“

Ak Cirkev dnes toľko pozornosti venuje rodine, ak v synodálnom dokumente vyhlasuje, že budúcnosť sveta prechádza cez rodinu, dobre vie, prečo tak hovorí.

Cez rodinu sa Cirkev dostáva do sveta. Cez ňu najrýchlejšie a najbezpečnejšie preniká do ľudskej masy ako kvas. No treba upozorniť, že sa to môže diať i naopak, že svet práve cez rodinu môže najistejšie prenikat' do Cirkvi.

Všetko, čo nasleduje v tejto úvahe, stavia sa na možnosti tohto obojsmerného prenikania. Ak ide o nutné styky so svetom, treba na prvom mieste spomenúť zamestnanie. Nemožno sa mu vyhnúť. Je existenčnou nutnosťou s Božím príkazom, ktorý Pavol formuloval takto: „Kto nepracuje, nech ani nejé“. A je aj sociálnou požiadavkou. Ak by jednotlivec aj mal z čoho žiť, nesmie zabúdať, že popri ňom sú takí, čo potrebujú jeho pomoc, a on sa kedykoľvek môže stať jedným z nich. V najčastejšom styku so svetom býva otec rodiny. Z titulu zamestnania, ktoré predstavuje dvojité nebezpečenstvo: karierizmus a zhon za hmotou.

Preto, že žije v tomto nebezpečenstve značnú časť dňa, nemal by zabúdať, že najvýhodnejším zamestnaním preňho je to, ktoré ho najviac uvoľňuje pre jeho povolanie, t.j. pre úlohu manžela

a otca, živiteľa a prvoradého vychovávateľa svojej rodiny.

V prípade, že mu treba deliť sily medzi dve povolania, že je napríklad aj lekárom alebo učiteľom, musí si stále uvedomovať, že rodina je jeho prvoradým poslaním. Ako sme do sveta zaradení zamestnaním, tak sme doňho vnorení aj bývaním.

A dnes už omnoho viac ako v minulosti. Dediny s kresťanskou tradíciou upadajú. Vzrastajú mestá so sídliskami, kde stále silnejšie vanie duch sveta. Ohľadom bývania, ktoré je zasa viac oblasťou ženy, platí to isté slovo: „Nepriprôsobujte sa svetu“. Bytové zariadenia a výzdoby, ak sú drahé, nie sú chválou, ale hanbou kresťanskej rodiny.

Účelnosť, čistota, poriadok, to hej. Ale aj chudoba a jednoduchosť patria ku charakteristike domácnosti, ktorá žije síce vo svete, ale nie je zo sveta. A keď už ide o druh bývania, nech sa kresťanská rodina teší, ak jej Pán požeňnal skromný síce, ale pritom vlastný domček s kúskom dvora a záhrady.

„Mašiny na bývanie“, ako nazval Papini byty vo výškových domoch na mestských sídliskách, sú síce pohodlnejšie, ale z výchovného hľadiska menej výhodné. No treba však pamätať aj na to, že aj vznikajúce mestské štvrte potrebujú kresťanský kvas.

Nutným stykom so svetom je aj styk so štátnymi vrchnosťami, voči ktorým je kresťanská rodina viazaná poslušnosťou v zmysle spoločného dobra podľa slov Písma: „Kvôli Pánovi buďte poddaní každej ľudskej vrchnosti, či už kráľovi, ako najvyššiemu a či vládarom, ktorých on menuje, aby trestali tých, ktorí konajú zlo, a chválili tých, čo konajú dobro“ (1 Pt 2, 13).

„Všetkých si ctite“, dodáva apoštol Peter, ale aj toto ešte: „Boha sa bojte“, čím chce povedať, že ak vrchnosti žiadajú od nás, čo sa protiví nášmu kresťanskému svedomiu, „viac máme poslúchať Boha ako ľudí“.

Medzi voľné styky so svetom patria na prvom mieste rekreácie, počas ktorých svet snáď najľahšie vniká do kresťanskej rodiny a tade potom aj do Cirkvi. Hygiena tela zapríčinila už veľa ochorení duše. A snaha kultúrne sa obohatiť už mnohých obrala o poklad milosti. Ako sa dá vo chvíľach voľna veľa získať pre

vlastnú dušu a pre Božie Kráľovstvo, tak sa dá v nich veľa aj stratit’.

Preto zvýšená obozretnosť je tu stále na mieste. V styku so svetom nech nám je normou sám Ježiš Kristus, ktorý sa nám stal podobným vo všetkom, okrem hriechu. Hriech je teda hranicou, za ktorú nesmie kresťan prejsť pod nijakou zámienkou, a teda ani pod zámienkou hygieny, kultúry, módy alebo športu.

A každý by už mal zo skúsenosti vedieť, kde je jeho subjektívna hranica, kde začína preňho platiť pravidlo z mravouky: „Kto sa vedome a dobrovoľne vystavuje blízkej príležitosti ku hriechu, dopúšťa sa takého hriechu, príležitosti akého sa vystavuje.“

A nikomu vari netreba dokazovať, akou nebezpečnou príležitosťou ku zlému stala sa dnes pre kresťanskú rodinu televízna obrazovka. A ak pridáme k tomu aj niektoré publikácie, vieme, že sme spomenuli, čo tu bolo treba spomenúť. Niekedy sa nám tieto dve veci stanú spoločenskou nutnosťou.

V takýchto prípadoch dbajme, aby sa nám nestali osobným záujmom, vecou srdca, lebo tak čítame v Písme: „Kto miluje nebezpečenstvo, zahynie v ňom“.

Okrem nutných a okrem dobrovoľných stykov so svetom, má kresťanská rodina aj takzvané prikázané. Tieto vyplývajú zo všeobecného poslania evanjelizovať svet. O týchto stykoch 54. bod exhortácie O rodinnom spoločenstve hovorí takto: „Vlastným poľom evanjelizácie, vnútorne oživovanej misionárskym elánom a horlivosťou, je celý svet bez hraníc.“

Je to odpoveď na výslovný a nepochybný Kristov príkaz: Chodte do celého sveta, hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu...

Aj viera a evanjelizačné poslanie kresťanskej rodiny vlastnia tento katolícky, misionársky impulz. Sviatosť manželstva, ktorá obnovuje a znova predkladá úlohu brániť a šíriť vieru, tkvejúcu svojimi koreňmi vo sviatosti krstu a birmovania, robí z kresťanských manželov a rodičov Kristových svedkov až po samý okraj zeme, pravých a skutočných misionárov lásky a života.

Určitá forma misionárskej činnosti môže sa rozvíjať už vnútri

samej rodiny. Deje sa to vtedy, keď niektorému z jej členov chýba viera, alebo keď ju nevyznáva dôsledne. V takom prípade ostatní majú poskytovať svedectvo viery, potvrdzované vlastným životom, ktoré by ho podnecovalo a podopieralo na jeho ceste k úplnému prilipnutiu ku Kristovi Spasiteľovi.

Domáca cirkev, oživovaná misionárskym duchom, je vo svojom vnútri povolaná stať sa žiarivým znakom Kristovej prítomnosti a lásky i pre „vzdialených“, pre rodiny, čo neveria, i pre samé kresťanské rodiny, ktoré už nežijú dôsledne podľa svojej viery.

Potom dokument O rodinnom spoločenstve chváli tých, čo aspoň na určitý čas odchádzajú hlásať Evanjelium do misijných oblastí a na konci tohto bodu dodáva: „Kresťanské rodiny napomáhajú misionárske úsilie Cirkvi osobitným spôsobom, keď vo svojich synoch a dcérach pestujú misionárske povolanie, a všeobecne, keď sa svojou výchovnou činnosťou usilujú od útleho veku privádzať svoje deti k poznaniu Božej lásky voči všetkým ľuďom“.

Touto poslednou úvahou a najmä príslušným citátom, chceli by sme sa upozorniť na skutočnosť, že kresťanská rodina nesmie, nechce, ba ani nemôže uzatvárať sa pred svetom, ale zároveň aj to sme si chceli pripomenúť, že sa mu nechce a ani nemôže natoľko otvoriť, aby potom pod vplyvom jeho myšlienok, túžob a praktických postojov prestala byť kresťanskou.

Pripájame ešte výňatok Charty práv rodiny a záver, ktorý sme prevzali zo synodálneho dokumentu.

Modlitba o duše

Daj mi duše...

Da mihi animas.

Tak skromne začínaš.

Tu dole

nemajú duše ceny.

Nikto sa na ne nepýta.

Celý svet je dnes rozbesnený

hukotom valiaceho sa koryta

roboty

a ľudské životy

prikuté sťa Prometheus

do hmoty

sú dnes už

len mazom na zubaté kolesá,

spod ktorých zmaterializovanej luze

smeje sa

boh v zaolejovanej blúze.

Da mihi animas...

Po prvé: Dnes je žobrat' zakázané,
nič nedostaneš zadarmo.

Po druhé: dnes už duší vôbec niet.

A predsa...

Da mihi animas...

O dušu do úmoru priet' sa budem
a pôjdem hoc aj po žobraní
ved' duša almužna je kráľovská.

Žobráci čujte. Čujte doráňaní,

Don Bosca

Da mihi animas...

Dušu máš...

List Diogenetovi (Kresťania vo svete)

Kresťania od ostatných ľudí sa nelíšia ani krajom ani rečou, ani zvykmi života. Neobývajú vlastné mestá, nepoužívajú neobvyklú reč, nevedú nápadný život. Nevynašli si nejaké zvláštne myslenie, nežijú životom ľudí ustaraných, ani sa neopierajú o ľudské zásady, ako niektorí.

Obývajú jak grécke tak i iné mestá, ako to priniesol životný údel. V šatení i v jedle sa držia domorodých zvyklostí a podľa všeobecnej mienky ich spôsob života je obdivuhodný a neuveriteľný. Bývajú vo vlasti, ale ako prisťahovalci, všetko majú s ostatnými spoločné ako občania a predsa všetko znášajú ako cudzinci. Každá cudzia krajina je im vlasťou a každá vlasť cudzinou. Ženia sa ako ostatní, majú deti, ale nezbavujú sa plodov. Jedlá používajú obyčajné, nie vyberané. Žijú v tele, ale nie podľa tela. Zdržujú sa na zemi, ale svoj domov majú v nebi. Poslúchajú stanovené zákony a svojim spôsobom života ich prevyšujú. Milujú všetkých a všetci ich prenasledujú. Odsudzujú ich a ani nevedia prečo, vraždia ich a oni ožívajú. Sú žobrákmi a mnohých obdarúvajú, všetko im chýba a predsa všetkým oplývajú. Zneuctujú ich a predsa sú oslavovaní, tupia ich povest' a stále sa rozpráva o ich spravodlivosti. Nadávajú na nich a oni žehnajú, tupia ich a predsa požívajú úctu. Keď robia dobro, trestajú ich ako zlých, keď ich trestajú oni sa tešia ako keby ich odmieňali. Židia proti nim vedú vojnu ako proti cudzincom, pohani ich prenasledujú, ale všetci títo nenávisníci nevedia povedať príčinu nepriateľstva.

Aby som to povedal jednoducho, to čo je v tele duša, to sú kresťania vo svete. Duša je prítomná vo všetkých údoch tela, kresťania sú roztrúsení po všetkých mestách sveta. Duša je v tele, ale nie je z tela, kresťania bývajú vo svete, ale nie sú zo sveta. Neviditeľná duša ochraňuje viditeľné telo, kresťania sú síce viditeľní vo svete, ale ich spravodlivosť je neviditeľná. Telo nenávisťou a bojom prenasleduje dušu nespravodlivo iba

preto, že mu zakazuje užívať rozkoše, svet nespravodlivo nenávidí kresťanov, lebo odporujú rozkošiam.

Duša miluje údy a telo, ono ju však nenávidí, aj kresťania milujú nepriateľov. Duša je v tele uzavretá, ale ona udržuje telo, aj kresťania sú v tomto svete, akoby držaní vo väzení, ale sami udržujú svet. Nesmrteľná duša býva v smrteľnom stánku, aj kresťania putujú v porušiteľnosti očakávajúc nebeskú neporušiteľnosť. Duša sa stáva lepšou, aj keď ju ničia jedlom a nápojom, aj kresťania hoci ich popravujú každodenne, rastú počtom. Na takéto stanovište ich postavil Boh a nie je dovolené z neho utiecť.

O poslaní rodín vo svete nám niečo povie aj tento prípad:

Bolo to v roku 1347. Šesť mesiacov obliehal anglický kráľ Eduard III. mesto Calais. Avšak márne. Tu obliehaní nečakane vyslali k nemu poslov. Hlad ich prinútil vzdať sa. Chceli mesto vydať, ale s podmienkou, aby obyvatelia mohli spokojne odísť. Roztrpčený kráľ rozhodol: Šesť popredných občanov vydajte na popravu! Ostatní môžu odísť!

Vyslanci sa vrátili do Calais a oznámili to veliteľovi mesta Euctachiovi de Saint Pierre a zhromaždenému ľudu. Nastalo hrobové ticho. Veliteľ začal rozprávať: Anglický kráľ chce šesť našich spoluobčanov. Nemôžeme sami vydať svojich priateľov a statočných spolubojovníkov. To nie, nikdy! No ja viem východisko z tejto ťažkosti. Nech sa prihlási šesť mužov dobrovoľne. Spasiteľ, ktorý za nás zomrel im to odplatí. Kto má takú lásku a statočnosť nech predstúpi...

Nikto sa ani nepohol.

Tu znova začal hovoriť veliteľ: Bolo by nízke vyzývať k obeti, keby som sám nemal k nej odvahu. Chcem ako prvý zomrieť za svojich spoluobčanov.

Kto sa hlási ako druhý?

Tvoj syn.

Dieťa, mám sa dvakrát dať ako obeta?! - Ale nech sa stane. Už si dosť žil... Kto je tretí?

Ja, tvoj zať!

A štvrtý?

Ja, tvoj kmotor.

A piaty?

Ja, tvoj priateľ!

A šiesty?

A tu sa ich prihlásilo toľko, že musel rozhodnúť lósom.

Šesť ich stálo pred kráľom Eduardom.

– Sú to skutočne vybraní spomedzi vznešených občanov mesta Calais - pýtal sa prostredníka.

– Najvznešenejší z celého Francúzska, ak čnosť znamená šľachtického ducha... Znela odpoveď.

I stalo sa, že títo hrdinovia neboli popravení. Keď sa anglická kráľovná dozvedela o ich šľachetnosti, vyprosila im u svojho manžela milosť.

A dnešný svet kto zachráni zo zajatia hriechu?

Cirkev hovorí, že len podľa Kristovho ducha žijúce rodiny.

DO PAMÄTI A PAMÄTNÍKA

O charaktere:

Kto chce hýbať svetom, nech najprv pohne sám sebou.



Kto nemá charakter, nie je človek, ale vec.



Niektoré charaktery sú nezlomné, pretože sú ohybné.



Čistota charakteru sa spravidla pozná v špinavých okolnostiach.



O odvahe:

Ku všetkému, čo je veľké, prvým krokom je odvaha.



Nikto sa nevyznačuje toľkými rozhodnutiami ako ten, kto je nerozhodný.



Čestná smrť je lepšia ako nečestný život.



Kto sa smrti nebojí, s tým nie sú žarty.



Len s nebezpečenstvom nebezpečenstvo prekonáš.



Človeku je niekedy ľahšie zomrieť za svoje zásady, ako podľa nich žiť...

